

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اعظم پور حسرت

سرشناسه: پورحیدر، اعظم، 1358-

عنوان و نام پدیدآور: شما هم شهرساز باش / اعظم پورحیدر.

مشخصات نشر: قم: مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران، مرکز نشر هاجر، 1402.

مشخصات ظاهری: 136 ص؛ 14/5×21/5 س.م.

شابک: 978-600-378-426-0 وضعیت فهرست نویسی: فیبا / مسلسل: 1795

یادداشت: کتابنامه. / موضوع: شهرسازی (فقه) (City planning (Islamic law

شهرسازی -- جنبه‌های مذهبی -- اسلام -- City planning -- Religious aspects

اموال دولتی -- نگهداری -- Conservation -- Religious aspects -- اسلام -- Government property

اموال دولتی (فقه) (Government property (Islamic law

شناسه افزوده: حوزه علمیه قم. مرکز مدیریت حوزه‌های علمیه خاوران. مرکز نشر هاجر

شناسه افزوده: Hozeh Elmiyeh Qom, Center management Hozeh Elmiyeh sisters, Centre Publications hajar.

رده بندی کنگره: 6/BP198 / رده بندی دیویی: 297/379 / شماره کتابشناسی ملی: 9351215

شما هم شهرساز باش

ناشر: مرکز نشر هاجر

(ناشر تخصصی زن و خانواده)

گرداننده: اعظم پورحیدر

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۳

تیراژ: ۳۰۰ نسخه

چاپ دیجیتال مبین

تعداد صفحه: ۱۳۶ / رقعی

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۳۷۸-۴۲۶-۰

قیمت محصولات در Hajarpub.ir

۹۲ تومان

قم - بلوار معلم - مجتمع ناشران - واحد ۱۱۴

تلفن: ۰۲۵-۳۱۰۱۵ پیامک: ۱۰۰۰۳۱۰۱۵

hajarpub.ir info@hajarpub.ir

۹ سخن ناشر
۱۱ مقدمه
۱۳ فصل اول: کلیات
۱۳ مفاهیم
۱۳ ۱. شهر
۱۴ شهر در قرآن
۱۴ شهر در روایات
۱۶ ۲. حریم شهر
۱۶ ۳. شهروند
۱۷ ۴. شهرسازی
۱۷ ۵. فقه شهرسازی
۱۸ ۶. مشترکات عمومی
۱۸ مشترکات و اموال عمومی
۱۹ اقسام مشترکات عمومی
۱۹ تفاوت بین مشترکات عمومی با اموال دولتی
۲۱ تفاوت مشترکات عمومی و انفال
۲۱ انفال
۲۴ ۷. مباحات
۲۵ ۸. فقه شیعه
۲۵ فقه
۲۶ شیعه
۲۶ ۹. حاکم
۲۶ حاکم در قرآن
۲۷ حاکم در روایات
۲۷ حاکم در فقه
۲۸ ۱۰. وظیفه

۱۱. فقه فردی ۲۹.
۱۲. فقه اجتماعی ۲۹.
۱۳. فقه حکومتی ۲۹.

فصل دوم: وظایف حاکم و مردم در ساخت مساجد ۳۱.

گفتار اول: وظایف مشترک حاکم و مردم در احداث، اداره و تنظیم مساجد ۳۳.

الف) احداث مسجد ۳۳.

ب) رعایت مرکزیت و محوریت مسجد ۳۶.

ج) رعایت حریم و مکان مسجد ۳۷.

د) عمران مسجد ۳۹.

هـ) وقف و ملکیت مسجد ۴۱.

وقف مسجد ۴۱.

ملکیت مسجد ۴۳.

و) تخریب و ترمیم مسجد ۴۵.

ز) مدیریت مسجد ۴۹.

ح) معماری مسجد ۵۲.

گفتار دوم: وظایف اختصاصی حاکم در احداث، اداره و تنظیم مساجد ۵۳.

الف) نظارت و ساماندهی مسجد ۵۳.

ب) نصب و عزل ائمه جماعات ۵۵.

ج) نظارت بر فروش و تبدیل مسجد ۵۷.

د) نظارت در وقف مسجد ۵۸.

گفتار سوم: وظایف اختصاصی مردم در احداث، اداره و تنظیم مساجد ۵۹.

الف) تکریم و اجتناب از هتک حرمت مسجد ۶۰.

ب) مشارکت و حضور فعال در مساجد ۶۱.

ج) مشارکت در وقف ۶۱.

د) مشارکت در عمران و آبادی مساجد ۶۳.

فصل سوم: وظایف حاکم و مردم در ساخت مدارس ۶۵.

ماهیت فقهی ملکیت مدرسه ۶۶.

۱. مالکیت خصوصی ۶۷.

۲. وقف ۶۷.

۳. صدقه برای جهت ۶۷.

۴. وصیت به جهت عام ۶۷.

۵. مالکیت دولتی ۶۷
- گفتار اول: وظایف مشترک حاکم و مردم در احداث، اداره و تنظیم مدارس ۶۸
- الف) احداث و ساخت مدرسه ۶۸
- ب) مرمت و نوسازی ۷۴
- ج) معماری مدرسه ۷۴
- گفتار دوم: وظیفه اختصاصی حاکم در احداث، اداره و تنظیم مدارس ۷۶
- الف) نظارت بر وقف مدرسه ۷۶
- ب) نظارت بر تصرف و بیع مدرسه وقفی ۷۷
- ج) استفاده از بقایای مدارس مستهلک به اذن حاکم ۷۸
- د) عدم ضمانت ید در اماکن عمومی چون مدارس ۷۸
- گفتار سوم: وظایف اختصاصی مردم در احداث، اداره و تنظیم مدارس ۷۸
- الف) وقف مدرسه ۷۸
- ب) مشارکت در مدرسه‌سازی با وجوهات ۸۰
- ج) رعایت حق سب ۸۳
- فصل چهارم: وظایف حاکم و مردم در راه‌سازی ۸۵
- گفتار اول: وظایف مشترک حاکم و مردم در احداث، اداره و تنظیم راه‌های عمومی ۸۷
- الف) احداث راه ۸۷
- ب) احیا و ملکیت راه متروک ۹۰
- ملکیت موات احيایی ۹۰
- رعایت حریم راه ۹۲
- ج) توسعه راه ۹۳
- د) ایجاد مراکز خدمات رسانی به عابران میان راه ۹۵
- ه) رفع مانع و اصلاح راه عابران ۹۶
- ز) حرمت سد طریق و جلوگیری از سد معبر ۹۷
- گفتار دوم: وظایف اختصاصی حاکم در احداث، اداره و تنظیم راه‌های عمومی ۹۸
- الف) جداسازی راه سواره از پیاده ۹۸
- ب) رفع موانع راه‌ها ۹۹
- ج) مقابله با تصرفات مزاحم در (نظارت بر سد معبر) ۱۰۰
- د) رعایت موازین شرعی (تزامم حقوق) در احداث و توسعه خیابان‌ها ۱۰۰
- گفتار سوم: وظایف اختصاصی مردم در احداث، اداره و تنظیم راه‌های عمومی ۱۰۳
- الف) رعایت طهارت، تنجیس و حفظ نظافت راه ۱۰۳

۱۰۴	ب) نهی از ایجاد مانع و مزاحمت در میان راه‌ها
۱۰۵	نهی از اسکان در میانه راه
۱۰۵	نهی از نماز در میانه راه
۱۰۶	نهی از ایجاد مزاحمت و آزار در میانه راه
۱۰۷	نهی از خروج دیوار منزل به میانه راه
۱۰۷	نهی از تغییر محل درب منزل به راه عمومی
۱۰۸	نهی از خرید و فروش در معابر عمومی
۱۰۹	ج) مشارکت در راه سازی با پرداخت واجبات مالی
۱۱۱	فصل پنجم: وظایف حاکم و مردم در محدوده آب‌ها
۱۱۳	گفتار اول: وظایف مشترک حاکم و مردم در احداث، اداره و تنظیم آب‌های عمومی
۱۱۳	الف) پرهیز از اسراف و مدیریت مصرف آب
۱۱۵	ب) پرهیز از نجاست و آلودگی آب
۱۱۷	ج) رعایت حریم آب‌ها
۱۱۷	۱) حریم چاه
۱۱۸	۲) حریم چشمه
۱۱۹	۳) حریم نهر
۱۲۰	۴) رعایت حریم چاه فاضلاب
۱۲۱	ملاک در حریم عدم اضرار
۱۲۳	گفتار دوم: وظایف اختصاصی حاکم و مردم در احداث، اداره و تنظیم آب‌های عمومی
۱۲۳	الف) توزیع عادلانه آب
۱۲۴	ب) سدسازی و ذخیره آب
۱۲۵	گفتار سوم: وظایف اختصاصی مردم در احداث، اداره و تنظیم آب‌های عمومی
۱۲۵	احداث و وقف چاه در مسیر راه مردم
۱۲۷	جمع‌بندی
۱۲۹	کتاب‌نامه

سخن ناشر

در ستایش قلم، همین بس که سوره‌ای از قرآن کریم به این نام است و مطلع آن با سوگندی از پروردگار عالمان در ارجمندی قلم آغاز می‌شود که: ﴿لَنْ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ﴾؛ پیامبر اکرم ﷺ در همین کتابت می‌فرمایند:

الْمُؤْمِنُ إِذَا مَاتَ وَتَرَكَ وَرَقَةً وَاحِدَةً عَلَّمَهَا عَلِمَ تَكُونُ تِلْكَ الْوَرَقَةُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ سِتْرًا فِيمَا بَيْنَهُ وَبَيْنَ النَّارِ وَأَعْطَاهُ اللَّهُ لِيُحْيِيَكَ وَتَعَالَى بِكُلِّ حَرْفٍ مَكْتُوبٍ عَلَيْهَا مَدِينَةٌ أَوْسَعُ مِنَ الدُّنْيَا سَبْعَ مَرَّاتٍ.

اگر مؤمن از دنیا برود و یک ورقه از خودش باقی بگذارد که بر آن علمی نوشته شده باشد، روز قیامت این ورقه حایل و ساتر و حاجب است بین او و بین آتش، نه تنها مانع از آتش است؛ بلکه خداوند تبارک و تعالی در عوض هر حرفی که بر آن ورقه نوشته است شهری وسیع‌تر از دنیا به اندازه هفت برابره او اعطا می‌فرماید.

آری، قلم معجزه‌ی مانای اندیشه‌هاست؛ قلم ناب، پاسدارِ صدق و راستی و عدالت است و قلم ناباب اگر در دست نامهذبین و ناهلان بیافتد، می‌تواند عامل انحطاط و کزروی‌ها باشد. قلم پاک مقدس و ماندگار است.

مرکز نشر هاجریکی از اهداف خویش را حمایت از نشر آثار نویسندگان متعهد، می‌داند. این ناشر، آرمان بلند خود را در تولید آثار فخیم و با حمایت از نویسندگان پرتلاش، قابل تحقق می‌داند و امید است، در پرتو قوت علمی و سلاست قلمی نویسندگان جوان در استمرار خط کتابت و دفاع از اندیشه‌های متعالی و آموزه‌های نورانی و انسان‌ساز مکتب قرآن و اهل بیت علیهم‌السلام خدمتی ارزشمند به جامعه علمی فرهنگی ارایه نماید.

مرکز نشر هاجر

ناشر تخصصی زن و خانواده

www.ketab.ir